

Dossier d'activitats

Recomanada a partir de 5 anys

Distribuïdora de cinema
infantil, tranquil i en català
www.packmagic.cat

Els MISTERIOSOS CONTES del POMER

Índex

Sinopsi i fitxa tècnica

1

Què treballem?

- La narració oral com a espai de vincles i cures
- La pèrdua, el dol i la memòria
- L'art d'animar: la tècnica de l'*stop-motion*

2

Abans de veure la pel·lícula

5

Després de veure la pel·lícula

8

Glossari

11

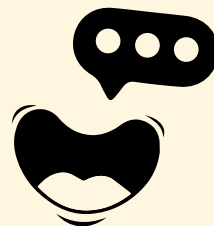
Què hem après?

12

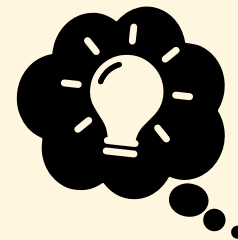
Per saber-ne més

13

Les activitats que proposa aquest dossier són:

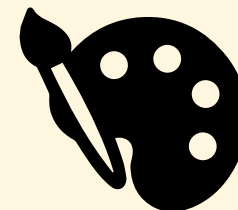
per debatre en grup

per reflexionar

per a fer recerca i investigació

per desenvolupar la creativitat artística

Sinopsi

El Tom, que té quatre anys, la Susanna, que en té vuit, i el Derek, deu, van a veure el seu avi per primer cop després d'haver perdut la seva àvia estimada. Troben que hi ha massa silenci a casa de l'avi que, a més, està molt distant. Recordant la seva àvia, la Susanna assumeix el paper de contacontes i explica històries captivadores i originals amb les que recupera el caliu de la casa. D'aquesta manera entrem al món d'una gata misteriosa i generosa, un monstre que no fa gaire por i un home que recupera la felicitat aprenent a volar. Aquestes històries reuneixen de nou a la família, mentre ens recorden el valor de la valentia, de la bondat i de la capacitat de trobar llum en els moments més foscos de la vida.

Aquest film tendre i intrigant pren vida gràcies a l'animació en volum, o stop-motion per mostrar el poder que tenen la imaginació i les històries per guarir i per acostar-nos a les persones que més apreciem.

Els misteriosos contes del pomer

Títol original: *Pohádky po babicce*

Direcció: David Sūkup, Patrik Pašš, Leon Vidmar i Jean-Claude Rozec

Guió: Antoine Lanciaux i Pierre-Luc Granjon

Direcció d'art: Patricia Ortiz Martínez i Jean-Claude Rozec

País: República Txeca, Eslovàquia, Eslovènia i França

Any: 2025

Durada: 71 min.

Què treballem?

La narració oral com a espai de vincles i cures

Els misteriosos contes del pomer és una carta d'amor a l'acte d'explicar històries i de compartir la imaginació. L'àvia, la gran narradora de la família, ja no hi és. La Susanna li pren el relleu, inventant contes per recordar-la i donar sentit al buit que ha deixat. En fer-ho, els tres germans descobreixen que explicar històries és una manera de transformar el dolor en creativitat i de posar paraules a emocions que costen d'expressar. Les històries que imaginem –uns germans que es queden temporalment sense els pares, un nen sol en un jardí misteriós habitat per un monstre o un home malhumorat perquè ha perdut la seva dona– són metàfores de les seves pors i, sobretot, del dol que estan vivint. La pel·lícula mostra com la imaginació pot ser una eina essencial per afrontar els inconvenients de la vida i per recordar que els vincles importants perduren en la memòria. Les històries esdevenen miralls que ens ajuden a reconèixer i transformar el que sentim.

Sabies que...?

En moltes cultures, explicar històries és un ritual col·lectiu que ajuda a travessar moments difícils i a reforçar els vincles entre els membres. Al voltant del foc, grans i petits compartien relats que servien per entendre el món, recordar els qui ja no hi eren i mantenir viva la memòria de la comunitat. A Catalunya, aquesta tradició també ha estat molt present: les àvies i els avis han estat sovint els grans transmissors de rondalles, anècdotes i mites familiars.

La pèrdua, el dol i la memòria

El film convida a parlar d'un tema delicat però essencial: el dol. Ho fa sense escapismes, amb una mirada tendra i poètica centrada en com continuar vivint quan alguna persona estimada ja no hi és. La pel·lícula mostra que no hi ha una única manera de viure la pèrdua: l'avi, tancat en si mateix, treballa amb les mans i construeix un fanalet ple de records de la seva companya de vida; la Susanna explica contes al germà petit i ocupa el lloc de narradora que tenia l'àvia; i el Derek es dedica a reparar la casa de l'arbre, per recuperar un espai compartit.

Cadascú busca el seu camí: els més grans ho fan en solitari; els més petits, en comunitat, compartint històries per entendre la pèrdua. El film mostra que recordar pot ser una experiència compartida: imaginar històries plegats manté viva la memòria i la tradició de l'àvia.

També en l'últim conte que inventa la Susanna veiem un ritual de memòria molt terrenal: l'home protagonista va cada dia a la tomba de la seva dona per dinar amb ella, mantenint viu el vincle a través d'un gest senzill i quotidià. La pel·lícula ens recorda que rememorar és una forma de continuar estimant i que, com la closca buida del caragol al jardí, hi ha rastres dels qui ja no hi són, que ens acompanyen sempre.

Sabies que...?

En algunes cultures, com la mexicana, el record dels qui ja no hi són es viu com una celebració. Durant el *Día de los Muertos* (1 i 2 de novembre), les famílies preparen altars amb flors, menjar i fotografies per mantenir viva la connexió amb els éssers estimats. Aquest ritual mostra que, encara que els cossos ja no hi siguin, la seva presència perdura en la memòria i en els gestos dels qui els recorda.

L'art d'animar: la tècnica de l'*stop-motion*

La pel·lícula està realitzada amb la tècnica d'animació en volum o *stop-motion*, en què cada objecte i cada marioneta són fotografiats milers de vegades mentre se'ls mou lentament, fotograma a fotograma. Quan les imatges es projecten seguides, tot pren vida. Aquesta forma d'animació artesanal, pròpia de la rica tradició txeca, converteix el film en un joc d'alquímia visual fet de paciència, precisió i molta cura.

A Els misteriosos contes del pòmer, la materialitat dels personatges i decorats (la llana, la fusta, el paper) reflecteix el món emocional dels infants: fràgil, emmotllable i obert al món i les sensacions. Animar vol dir donar vida a allò que no en té, i en aquest cas, també donar vida als records i als vincles amb persones que ja no hi són.

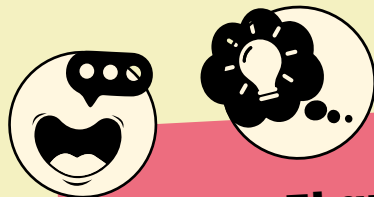
La manera de fer cinema comunica tantes emocions com la història mateixa: el ritme lent, la llum suau i el moviment minuciós transmeten la idea de tendresa, paciència i record.

Sabies que...?

Txèquia és un dels grans centres històrics de l'animació europea. Figures com Jiří Trnka, Hermína Týrlová i Jan Švankmajer van convertir l'*stop-motion* en un art ple de poesia i simbolisme. La pel·lícula recull aquest llegat de l'Europa de l'Est i el posa al servei d'una història sobre la infància, el dol i la força de la imaginació. També s'inspira en la tradició de les marionetes txeques, una forma d'entreteniment popular que, des de fa segles, ha permès representar el món amb creativitat i fantasia.

Abans de veure la pel·lícula...

45 minuts

El que queda

Comencem amb una conversa, assegudes en rotllana:

- ▶ Què vol dir 'trobar a faltar algú'?
- ▶ Només trobem a faltar algú quan mor, o també quan marxa lluny o ja no el veiem tant?
- ▶ Heu tingut una mascota, una planta, un amic o una persona que abans vèieu molt, i ara ja no? Què en queda avui? Una foto? Un objecte? Un lloc? Una cançó? Un costum o passatemps? Una olor?

Explicuem que el dol és un procés natural i que cadascú el viu a la seva manera. És normal sentir tristesa, enyorança, o fins i tot ràbia quan algú important ja no hi és. El dol també pot aparèixer quan algú no ha desaparegut per sempre, però la relació ha canviat: una amiga que canvia d'escola, un familiar que marxa a viure a un altre país, o un lloc o etapa vital que ha quedat enrere.

Mostrem una capsula buida de cartró i proposem crear, col·lectivament, la "Capsa del que queda". Cada infant pensa en un objecte, un lloc, gest o costum que li recordi alguna persona que ja no veu tan sovint. Es proposa que ho dibuixin i deixin el paper dins de la capsula, explicant a qui els recorda i per què.

Reflexions finals: Totes les persones deixen coses que fa que les recordem? Creieu que les persones que hem estimat ens acompanyen a través dels records? Els objectes ens poden ajudar a recordar? Com us agrada recordar algú important?

25 minuts

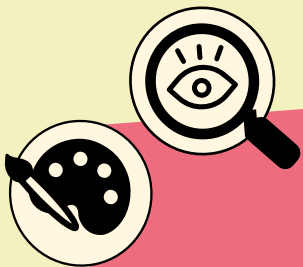
Narrar i escoltar

Preguntem al grup classe: Qui explica històries a casa? Algú us ha explicat mai un conte inventat? A casa, a la biblioteca, a l'esplai, de colònies...? Us agrada més inventar històries o escoltar-les? Per què?

Parlem de la importància d'escoltar i com les històries dels altres alimenten les ganes d'explicar-ne de pròpies. Proponem una activitat per parelles. Cada infant explica a l'altre una història senzilla: un record divertit, un somni o alguna activitat que li agrada molt. Pot ser en primera persona o a través d'un personatge inventat. Després, cada infant explica a la classe la història que li ha narrat la seva parella, modificant-la si vol. Això permet veure que narrar és escoltar i crear de nou, i que les històries orals circulen i es transformen col·lectivament.

Reflexions finals: Com us heu sentit explicant la història? I escoltant com la narra una altra persona? Creieu que les persones necessitem històries per sentir-nos acompanyades?

30 minuts

Moure el que no es mou

Mostrem diferents materials a la classe: una joguina de plàstic, uns guants de llana, botons, taps, una peça de plastilina, un tros de fusta, argila, un còdol, retalls de tela, paper maixé... Quins materials hi veieu? Quina textura us crida més l'atenció? Com faríeu perquè aquest material sembli que respira, camina o s'enfila?

Explicuem breument què és la tècnica *stop-motion* en animació:

- ▶ Cal fer moltes fotografies, movent una mica l'objecte cada vegada.
- ▶ Quan es posen les imatges seguides, sembla que tot es mogui.
- ▶ És una tècnica que demana paciència, delicadesa i molta cura pels detalls.

Petita investigació per grups: Repartim 2 o 3 materials per grup d'infants i els demanem que n'investiguin la textura i a què els fa pensar.

- ▶ El paper maixé pot recordar la pell arrugada d'un personatge, o les onades del mar.
- ▶ El tap pot ser un barret, un casc.
- ▶ Els botons poden fer d'ulls.
- ▶ La llana pot ser cabell, boira, fum o núvols.
- ▶ La fusta pot ser un tronc, una taula o un edifici.

Cada grup imagina com es mouria un dels objectes si estigués en moviment: ràpid, lent, de manera flexible, tremolant... o, si al contrari, seria necessàriament part del decorat.

Cada grup imagina una possible funció al material entregat (per exemple, el tap → la gorra d'un personatge; la plastilina: la boca que es mou segons si somriu o s'entristeix). Quines textures us semblen més "vives", i potser, per tant, més fàcils d'animar?

Explicuem que la pel·lícula que veurem, *Els misteriosos contes del pomer*, està feta exactament així, donant vida a materials amb les mans i fotografiant cada petit moviment. Pregunta final: Quins materials creieu que sortiran a la pel·lícula feta amb *stop-motion*?

Després de veure la pel·lícula...

Les closques que queden

30 minuts

Sessió a l'aula: recordem o tornem a veure l'escena de la closca del cargol (minuts 27:06–27:41) que troba en Tom. Ell diu: “el cargol se n’ha anat... però tornarà d’aquí una estona.” La Susanna li respon que no tornarà mai, que el cargol és mort. I l’avi afegeix que no tornarà, però que la closca es queda “perquè recordem que un dia va existir, perquè pensem en ell”.

Obrim una conversa guiada: Per què creieu que el Tom pensa que el cargol tornarà? Què creieu que vol dir la closca buida? Quin significat li dona l’avi? Quines “closques” deixen les persones quan marxen? Creieu que un record ens pot fer sentir acompanyats? Quina diferència hi ha entre “que algú marxi” i “que algú no torni mai més”?

Expressió artística: recuperem la “Capsa del que queda” feta a l’activitat 1 d’abans de veure la pel·lícula i la rebategem com a “Capsa de les closques que queden”:

Què hi afegiríeu ara? La pel·lícula us ha fet canviar la manera de pensar què queda d’algú? Us ha fet pensar en algun objecte, textura, frase, melodia, olor o gest que abans no havíeu considerat?

Opció de portar un element de casa: proposem que qui vulgui porti l’endemà a classe un petit objecte simbòlic que evoqui un record (una fotografia, una petita joguina, un retall de roba amb una olor familiar, una textura, una cançó escrita en un paper...). Per a qui no vulgui o no pugui portar res, se’ls dona l’opció de fer un nou dibuix o collage.

Recordar: millor junts que separats

30 minuts

Pensem en com viu cada personatge la pèrdua d'un ésser estimat: Els germans i l'avi, tot i que en un principi de manera separada, acaben fent-se costat al voltant de la imaginació de l'última història de la pel·lícula.

Els germans de la primera història troben consol en la gata-tieta, que toca la cançó de la mare al piano i els acompanya com feia ella.

El nen del jardí misteriós es fa amic de l'anciana que viu a la casa abandonada, qui li explica la història del seu marit difunt i l'ajuda a apreciar el monstre que viu al jardí. El nen promet venir-los a visitar, creant un vincle nou.

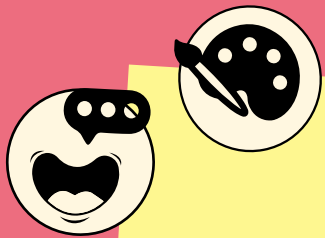
El senyor de l'última història coneix una comunitat d'ocells i, quan torna a casa, comença a obrir-se també a la dona de la botiga i la seva filla amb més optimisme.

Obrim una conversa guiada: Quins personatges us han semblat més tristos al principi? Diríeu que són els que estan més sols? Què és el que els permet sentir-se menys tristos? Com creieu que canvien quan algú els acompanya? Què vol dir deixar-se ajudar quan trobem a faltar algú? Creieu que imaginar històries junts també és una manera de cuidar-nos?

Treballem en grups: Cada grup tria un personatge de la pel·lícula. Debaten i apunten en un paper: Qui l'acompanya? Com el cuiden o li fan costat? Com es nota que ja no està tan sol o sola?

Fem una posada en comú on cada grup comparteix la seva resposta. Pregunta final per tancar: A la pel·lícula, crear històries ajuda els personatges a sentir-se acompanyats. Quina activitat o gest us ajuda a vosaltres quan trobeu a faltar algú o necessiteu suport?

45 minuts

Una història a partir de tres paraules

Recordem que a la pel·lícula, l'àvia inventava històries a partir de tres paraules. Expliquem que farem una versió pròpia d'aquest joc, afegint-hi la idea de donar vida als materials.

Dividim l'alumnat en grups i repartim diferents tríades de paraules a cada grup (poma – piano – finestra / tenda de campanya – pedra – explorador...)

Fase 1: Creació i caracterització d'un personatge amb materials

- ▶ Cada grup rep una caixa amb materials senzills (cartró, plastilina, taps, tela, botons, retalls de paper, guants, palets, pintura...)
- ▶ Els infants han de crear un personatge (marioneta, objecte monstuós...). No cal que s'aguantí dret, la gràcia és donar-li vida amb les mans.
- ▶ La textura i color dels materials pot reflectir una qualitat del personatge: un material dur i obscur per un personatge enfadat, un material tou i lluminós per un personatge sensible...

Fase 2: Imaginem com es mouria

- ▶ Cada grup decideix 3 posicions o gestos del seu personatge (com si fossin fotogrames).
- ▶ Per ajudar-los, podem suggerir que pensin en gestos que expressin com se sent el personatge, o com actua segons el seu caràcter (què fa quan s'espanta o està enfadat? Amaga la cara rere els cabells, encreua els braços? Com camina?)

- ▶ Aquestes tres posicions ens poden servir per donar-li essència al personatge.
- ▶ Fase 3: Creació de la història
- ▶ A partir de les tres paraules i del personatge creat s'inventa una història molt breu que inclogui:
- ▶ El nom del personatge i qui és dins del món de la història (per exemple: una professora desorganitzada, una exploradora valenta, un monstre que vol fer amics...)
- ▶ Les tres paraules
- ▶ Un petit "conflicte" (el personatge té por, un desig, una pregunta...)
- ▶ La resolució.

Posada en comú:

- ▶ Cada grup mostra el seu personatge i les tres posicions. Un li pot posar veu, l'altra moure'l, i una última fer de narrador.
- ▶ Animem els infants a escoltar-se els uns als altres i reconèixer elements comuns en les diferents històries (por, alegria, humor...)
- ▶ Reflexió final: com us heu sentit inventant una història col·lectivament i representant-la amb les mans?

Glossari

Animació

Tècnica que permet dotar de moviment dibuixos o objectes inanimats mitjançant la presa fotograma a fotograma de cadascuna de les fases de descomposició del moviment. Inclou moltes tècniques diferents: dibuix animat (2D), animació per ordinador (3D), animació amb retallables o plastilina, *stop-motion*...

Caracterització

Acció que consisteix a determinar els atributs peculiars d'un personatge de manera que es distingeixi clarament de la resta.

Stop-motion

Tècnica d'animació artesanal que consisteix a filmar objectes reals (ninots, titelles, elements naturals, figures de fang o de fusta) fotograma a fotograma, movent-los lleugerament entre cada presa. Quan les imatges es projecten seguides, creen la sensació de moviment.

A Els misteriosos contes del pover, tots els personatges i decorats estan fets de materials reals (llana, fusta, paper...) i animats fotograma a fotograma amb aquesta tècnica.

Fotograma

Cadascuna de les imatges fotogràfiques que constitueixen el punt de partida de la successió filmica.

Dol

Procés que vivim quan algú o alguna cosa important ja no hi és com abans. Pot passar quan una persona mor, però també quan algú marxa a viure lluny o canvia d'escola, una amistat es trenca o una etapa de la vida s'acaba. El dol fa aparèixer emocions com tristesa, enyorança i inclús ràbia, i cadascú el viu de manera molt diferent. Recordar allò que queda (una cançó, un ritual, una història, un objecte) ens pot ajudar a sentir-nos acompanyats.

A la pel·lícula, cada personatge viu el dol de manera diferent: l'avi construeix el fanalet, la Susanna explica contes, el Derek repara la casa de l'arbre i el Tom aprèn, gràcies a la closca del cargol, que allò que estíem no desapareix mai del tot.

Què hem après?

Per avaluar què hem après podem jugar a fer crítica cinematogràfica. Coneixeu aquesta professió? Expliquem que són persones que miren moltíssimes pel·lícules i coneixen molt bé la història del cinema. Es dediquen a valorar cada pel·lícula i a explicar (per escrit, o a la ràdio o a diferents mitjans) la seva interpretació i valoració del film: què té de bo, què podria millorar, què ens vol dir, etc. Demanem als infants que cadascú, aixecant la mà, ens expliqui allò que remarcaria de la pel·lícula i el que considera que ha après. Ho anirem apuntant en un paper o mural, que quedarà penjat a l'aula. Es poden veure més pel·lícules i dedicar un "Racó del cinema" on hi hagi totes aquestes opinions conjuntes de les pel·lícules que hem vist.

✓ QUE EXPLICAR HISTÒRIES POT AJUDAR-NOS A ENTENDRE EL QUE SENTIM I ACOMPANYAR ALGÚ QUE ESTÀ TRIST O ESPANTAT.

✓ QUE LA PÈRDUA NO SEMPRE S'ENTÉN DE SEGUIDA: A VEGADES CAL TEMPS I PARAULES CLARES PER SABER QUÈ VOL DIR QUE ALGÚ "JA NO TORNARÀ".

✓ QUE ELS RECORDS PODEN SER MATERIALS (UNA FOTOGRAFIA, UNA MÚSICA, UNA OLOR, UN OBJECTE) I QUE ENS PODEN FER SENTIR MÉS A PROP D'ALGÚ QUE TROBEM A FALTAR.

✓ QUE CADA PERSONA AFRONTA EL DOL DE MANERA DIFERENT I NECESSITA FORMES PRÒPIES DE RECORDAR.

✓ QUE COMPARTIR EL DOL AMB ELS AMICS, FAMÍLIA O ANIMALS ENS POT AJUDAR A NO SENTIR-NOS SOLS.

✓ QUE LA TÈCNICA STOP-MOTION DONA VIDA A MATERIALS REALS (LLANA, FUSTA, PAPER) A PARTIR DE MILERS DE PETITS MOVIMENTS FETS A MÀ.

✓ QUE FIXAR-NOS EN LES TEXTURES, LA LLUM I ELS PETITS MOVIMENTS ENS AJUDA A ENTENDRE COM ES FA UNA PEL·LÍCULA D'ANIMACIÓ PERÒ TAMBÉ LA CARACTERITZACIÓ DELS PERSONATGES.

Per saber-ne més

Diàleg entorn del film

Marta Masó i Anna Solanas exploren la simbologia i els enigmes del film

Compartim la conversa entre l'escriptora i mestra **Marta Masó** i la cineasta experta en animació en volum (stop-motion) **Anna Solanas** a fer una immersió en la simbologia i els missatges de la pel·lícula al voltant del dolor, el vincle familiar i les pors infantils que apareixen quan, de cop i volta, hi ha un buit.

Una deliciosa conversa que ens permet gaudir i conèixer els secrets narratius i tècnics d'aquesta producció única.

Distribuïdora de cinema
infantil, tranquil i en català
www.packmagic.cat